

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: z/17/9279/159465
Datum collegebesluit: dinsdag 29 oktober 2019
Datum commissievergadering: donderdag 14 november 2019
Datum raadsvergadering: donderdag 12 december 2019

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Financiële impactanalyse Omgevingswet
Portefeuillehouder: Wethouder Cramwinckel
Programma: 8. wonen en bouwen

Kernboodschap: In de Programmavisie invoering Omgevingswet heeft de raad aan het college gevraagd om een analyse uit te voeren naar de impact van de Omgevingswet op de financiën van de gemeente. Net als in 2017 heeft het college voor deze analyse gebruik gemaakt van het financieel kostenmodel Omgevingswet van de VNG. De resultaten van de analyse laten zien dat er een mogelijke toename van kosten zal zijn om de Omgevingswet in te voeren. Ondanks dat niet zeker is of de aannames en onbekende onderdelen zoals de aanpassing van de ICT daadwerkelijk tot de in het rapport gestelde toename zal leiden, vindt het college het belangrijk om over voldoende middelen voor de implementatie Omgevingswet te beschikken. Het college vraagt de raad daarom om de *voorziening invoering Omgevingswet* met € 338.557 te verhogen.

Bijlagen: Ja
1. Rapport "financiële impactanalyse Omgevingswet gemeente Voorschoten en gemeente Wassenaar"; 2. minimale acties VNG (versie 18 juni 2019)

Beslispunten

1. Op basis van de resultaten in het rapport *Financiële impactanalyse Omgevingswet voor de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar* de *Voorziening invoering Omgevingswet* op te hogen met een bedrag van € 338.557 middels een evenredige onttrekking aan de concernreserve;
2. De programmabegroting 2020 te wijzigen conform de bij dit besluit behorende begrotingswijziging.

Relatie met:

- ☒ Agendapunt: *Programmavisie invoering Omgevingswet*
- ☐ Toezegging:
- ☐ Amendement/motie:
- ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Financiële impactanalyse Omgevingswet

Samenvatting

Met de uitgevoerde financiële impactanalyse hebben we uitvoering gegeven aan opdracht 13a Programmavisie invoering Omgevingswet. In opdracht 13a staat: *aan de hand van de in deze visie gestelde ambities & opdrachten met een nieuwe financiële doorrekening te komen. Hierbij gebruik te maken van de in 2018 vernieuwde VNG kostenmodel invoering Omgevingswet.*

Het adviesbureau Derksen en Drolsbach heeft in samenwerking met de Werkorganisatie Duivenvoorde antwoord gegeven op de volgende kernvraag en deelvragen:

- Kernvraag: Wat is de financiële impact van de invoering van de Omgevingswet?
 - o Inzicht voor het jaar 2020. Komen de incidentele kosten die nu geraamd worden op basis van het VNG dialoogmodel nog overeen met de in 2017 gehouden analyse mede op basis van de te nemen stappen?
 - o Inzicht voor de periode vanaf 2021. Aan welke transitieaspecten moet de Werkorganisatie Duivenvoorde voor de afzonderlijke gemeenten Wassenaar en Voorschoten denken (welke vervolgstappen moeten er nog genomen worden) en wat betekent dat financieel?
 - o Welke risico's en/of keuzemomenten zijn er nog aanvullend.

Om niet de ogen te sluiten voor de ontwikkelingen van zowel de gemeente Voorschoten als de gemeente Wassenaar met betrekking tot de bestuurlijke toekomst, is gevraagd om twee scenario's uit te werken:

- Scenario 1: gemeenten Voorschoten en Wassenaar werken samen in de Werkorganisatie Duivenvoorde
- Scenario 2: gemeenten Voorschoten en Wassenaar hebben ieder hun eigen gemeentelijk ambtelijk apparaat (gescheiden situatie)

Nu het onderzoek van Berenschot heeft geresulteerd in het rapport *Regionaal organiseren van de publieke waarde* is de vraag in hoeverre scenario 2 nog een reële optie is.

De resultaten van de analyse zijn terug te vinden in het bijgevoegde rapport *Financiële impactanalyse invoering Omgevingswet gemeente Voorschoten en gemeente Wassenaar*.

Om consequent het VNG kostenmodel te volgen ligt nu dit voorstel ter behandeling voor.

Beoogd effect

Voldoende middelen om te zorgen voor een succesvolle implementatie Omgevingswet

Argumenten

1.1 In 2017 hebben we mede in kader van het herstelplan een eerste raming gemaakt van mogelijke invoeringskosten Omgevingswet op basis van het VNG kostenmodel Omgevingswet 2017.

1.2 dit rapport is tevens gebaseerd op het VNG kostenmodel Omgevingswet, versie 2018.

In het rapport is te zien dat op basis van de huidige kennis en ontwikkelingen we komende jaren meer incidentele kosten kunnen verwachten rondom de invoering van de Omgevingswet.

De raming komt met een bedrag van € 338.557 hoger uit dan in 2017 gedacht.

2.1. Het rapport heeft een geactualiseerde raming van de invoeringskosten gebaseerd op het VNG kostenmodel Omgevingswet.

Daarom ligt het voorstel voor om de voorziening alsnog op te hogen door een eenmalige onttrekking uit de concernreserve op basis van de geactualiseerde invoeringskosten zoals opgenomen in bijgevoegd rapport.

We nemen het advies over uit het rapport door in een hogere frequentie en, waar mogelijk, meer en detail te monitoren (dialoogmodel regelmatig te herhalen) en bij te sturen. Mede om te voorkomen dat een hogere voorziening automatisch tot hogere uitgaven leidt.

Kanttekeningen

1.1 het voorstel sluit niet aan bij het advies zoals is opgenomen in het rapport.

In het rapport is het volgende advies opgenomen:

“Om met de kennis van vandaag zowel inhoudelijk als financieel (bestuurlijk en ambtelijk) de (financiële) impact van de invoering Omgevingswet in een hogere frequentie en, waar mogelijk, meer en detail te monitoren (dialoogmodel regelmatig herhalen) en bij te sturen. Kortom “direct op de bal spelen”, onderwerp mee te nemen in de risicoparagraaf en wanneer meer duidelijkheid is rond onvermijdbare kosten deze alsdan bij te ramen”.

1.2 de resultaten van de analyse zijn gedaan op basis van aannames en bevatten nog een aantal onbekende kosten.

In het collegebesluit van 8 oktober jl. is opgenomen om de incidentele kosten waarvoor de *voorziening invoering Omgevingswet* is ingericht met € 338.557 te verhogen en niet de structurele kosten al te verhogen. Dit jaar volgt een nieuw model van de VNG die gemeenten in de gelegenheid stelt om betere ramingen te maken van de structurele kosten vanaf 2022.

Burgerparticipatie

Dit onderzoek is financieel en intern gericht, waardoor voor de analyse geen gebruik is gemaakt van burgerparticipatie.

Communicatie

Er heeft geen externe communicatie over dit onderwerp plaatsgevonden. Na besluitvorming moeten inwoners van dit besluit op de hoogte worden gesteld. Hiervoor kan de aan het begin geformuleerde kernboodschap worden gebruikt.

Financiën

Het voorstel heeft financiële consequenties. De voorziening op te hogen met een bedrag van € 338.557 en deze te dekken middels een onttrekking aan de concernreserve.

In de begroting 2018 en 2019 zijn voor de Omgevingswet zowel de invoeringskosten als de structurele exploitatielasten geraamd voor de invoering van de omgevingswet.

Invoeringskosten

Voor de gemeente Voorschoten is een bedrag voorzien van ad € 1.004.375 waarvan in 2017 en in 2018 reeds € 24.158 is besteed.

Voor 2019 wordt op basis van de herijking programmaplan (u bent hierover in november geïnformeerd via een informatiebrief) verwacht een bedrag van € 325.692 aan invoeringskosten uit te geven en voor 2020 €423.374.

Op basis van het huidig kostenmodel van de VNG (verwerkt in de financiële Impactanalyse Invoering Omgevingswet opgesteld door Derksen en Drolsbach) is voor de invoering van de Omgevingswet een bedrag benodigd van € 1.342.932 wat dus zou betekenen dat de huidige voorziening opgehoogd zou moeten worden met € 338.557.

Structurele exploitatielasten vanaf 2021

In de huidige begroting is voor de Omgevingswet rekening gehouden met incidentele exploitatielasten van € 125.000 in 2021 en structurele exploitatielasten vanaf 2022 van € 110.000 per jaar.

Op basis van het huidig kostenmodel van de VNG (verwerkt in de financiële Impactanalyse Invoering Omgevingswet opgesteld door Derksen en Drolsbach) zou de gemeente Voorschoten rekening moeten houden met een stijging van € 10.000 per jaar vanaf 2022.

Het dialoogmodel geeft een globale weergave van verwachte exploitatielasten na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De VNG maakt op dit moment een effectenmodel aan de hand waarvan beter een raming kan worden gemaakt van de verwachte exploitatielasten. Het verhogen van de exploitatielasten in de begroting wordt daarom niet nu gedaan, maar zodra het model er is maken we daarvan gebruik om beter in te schatten wat de structurele lasten zullen zijn.

Risico's

Risico	Mogelijk gevolg	beheersmaatregel
De aanlevering van de benodigde informatie en bouwstenen om intern te zorgen dat alle systemen zijn ingericht om aangesloten te worden op het landelijk deel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.	Niet op tijd klaar om vanaf 2021 de aanvragen van het Digitaal Stelsel te ontvangen en informatie te ontsluiten, waardoor intern extra handelingen nodig zijn. Daarnaast is nog niet duidelijk wat het van de gemeente vraagt. Daardoor is een goede inschatting van eventuele kosten die dit stelsel met zich meebrengt nog niet mogelijk.	Ambtelijk volgt men de ontwikkelingen door naar landelijk en/of regionaal georganiseerde bijeenkomsten te gaan waar kennis en stand van zaken over het digitaal stelsel wordt gedeeld.
Gemeenten kunnen extra kosten krijgen als gevolg van hun mede-eigenaarschap van ketenpartners (denk aan	De VNG schat in dat gemeenten van onze omvang € 60.000 meer moeten betalen.	Intensivering van de gesprekken en contacten met de ketenpartners om met elkaar na te gaan welke extra

GGD, omgevingsdienst en veiligheidsregio), maar ook bestaat de mogelijkheid dat deze ketenpartners hun tarieven gaan verhogen als gevolg van de Omgevingswet		kosten te verwachten zijn. Daarbij afspraken maken en zoals de VNG in de lijst met minimale acties noemt maken van financiële arrangementen voor 1-1-2021
De incidentele en structurele kosten zijn nog niet volledig in beeld door het ontbreken gegevens die op dit moment ook niet vanuit de VNG voorhanden zijn.	De incidentele en structurele kosten door de komst van de Omgevingswet zijn nog hoger dan nu in het rapport opgenomen.	Met betrekking tot de incidentele invoeringskosten wordt het dialoogmodel van de VNG gedurende het jaar op meerdere momenten ingevuld. Met betrekking tot de structurele kosten houden we de VNG in de gaten. Zodra zij het effectenmodel opleveren, vullen we deze met de kennis van dat moment in om zo een beter beeld te krijgen van de mogelijke structurele kosten door de Omgevingswet.

Duurzaamheid

n.v.t.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Besluit

Registratienummer:

CONCEPT

De raad der gemeente Voorschoten;

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van maandag 21 oktober 2019,

besluit:

1. Op basis van de resultaten in het rapport *Financiële impactanalyse Omgevingswet voor de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar de Voorziening invoering Omgevingswet* op te hogen met een bedrag van € 338.557 middels een evenredige onttrekking aan de concernreserve
2. De programmabegroting 2020 te wijzigen conform de bij dit besluit behorende begrotingswijziging

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 12 december 2019,

de griffier,

de voorzitter,

Drs. B.J. Urban

P.J. Bouvy-Koene